

اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسن كۇشەيتەيك

—— ورتالقمىنڭ اۋىل - قىستاق قىزمەتى ۋاجىلىسىنىڭ رۇخىن ۇيرەنۇ، دايكەكتىلەندىرۇ جونىندە

□ **حالىق گازەتنىڭ شولۇشى**

اۋىل - قىستاقى گۈلدەندىرۇدە ۋارى تۇلغاسىن قالىپتاستىرۇ، ۋارى رۇخىن سوماۋ كەرەك. اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسن كۇشەيتۇ — اۋىل - قىستاقنىڭ گۇلدەنۇن جايپاي ىلگەرلەتۇ. دىڭ ماڭزىدى مازەمۇنى. ورتالقتىڭ اۋىل - قىستاق قىزمەتى ماجىلىسىندە باس شۇجي شي جىنپىڭ بىلاي دەپ باسا داريپتەدى: سوتسياليستىك رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسن كۇشەيتىپ، اۋىل - قىستاقنىڭ يدەيا - ۋەمو- رال قۇرىلىسىن كۇشەيتىپ، سوتسياليستىك وزەكتى قۇن كوزقاراسىن اسقاقتانىپ جانە ھاليئاتنا ايگىلەپ، علمي بىلىمەدەردى جالپى- لاسىتىرىپ، اۋىل - قىستاقى ەسكى ادەت - غۇرىپتاردى وزگەرتىپ، وركەنيەتتى اۋىل ساتلىن، تاماشا وتباسى ساتلىن، اق ەدىل خالىقتىق سالتتى قالپىتاستىرۇدى ىلگەرد- لەتۇ كەرەك.

اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسى جۇرت جۇرەگىن نارەلەندىرە- تن، جۇرت جۇرەگىن باۋرايتىن، جۇرت جۇرەگىن ۇيىستىراتىن قىزمەت. باس شۇجي شي جىنپىڭ اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسىنا ايرىقسا ۋەمان بەرىپ، ”اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسى وتە ماڭزىدى، ماتەريانى رۇحانيات- قا، رۇحانياتنى ماتەرياعا اينالدىرۇ دىا- لەكتىكالىق كوزقاراس” دەپ اتاپ كور- سەتىپ، ”اۋىل - قىستاقى گۈلدەندىرۇ سىتراتەگياسىن اتقارۇدا زاتتىق وركەنيەت پەن رۇحاني وركەنيەتتى بىرگە يگەرۇ، اسىرەسە، شارۋالاردىڭ رۇحاني بەت - بەينەسىن جاقسارتۇعا ۋەمان بەرۇ كەرەك” دەپ باسا داريپتەدى. جەر - جەر باس شۇجي شي جىنپىڭنىڭ ماڭزىدى نۇسقاۇد- نىڭ رۇخىن مۇقيات دايكەكتىلەندىرىپ، تىا- ناقتاندىرىپ، اۋىل - قىستاق رۇحاني ور- كەنيەت قۇرىلىسىن بارنىشا كۇشەيتىپ، شارۋالاردىڭ رۇحاني بەت - بەينەسىن

سىندى يقىن باعداردى كورنەكتىلەندىرۇ- گە، ۇلكى كورسەتۇ ارقىلى باستاۋ سىندى نەگىزگى ۋادىستى قولدانۇعا تاباندى بولپ، جاقسارتۇ، جاڭالىق اشۇ سىندى قۇاتتى قوزغاشۇ كۇشكە تاباندى بولپ، اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىل- سىندا جاڭا ىلگەرلەۋشىلككە قول جەد- كىزۇدى جەدەلدەتىپ، شارۋا بۇقارالار- دىڭ جاڭا تىلەگىن ۇزدىكىسىز قاناعاتاند- رىپ، اۋىل - قىستاقنىڭ دامۇنىدا، ەلعا باس- ۇنىدا جاڭا سالت قالپىتاستىرۇ كەرەك.

اۋىل - قىستاق رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسىن كۇشەيتۇدە، ۋەسوز جوق، قىزمەت ۋەبىنىن ھىقتاپ يگەرىپ، تىنباي كۇش سالۇ، تولىق كۇش سالۇ كەرەك. اۋىل - قىستاقنىڭ يدەيا - ساياسي قىزمەتىن نىشكەرىلەي ىلگەرلەتىپ، شي جىنپىڭنىڭ جاڭا ۋەدۋىر جۇڭگوشا سوتسياليزم يدەيا- سىن ۇيرەنۇ تارىبەسىن نىشكەرىلەي ورس- تەتىپ، پارتيانىڭ لۇشىان - باعىتىن جانە اۋىل - قىستاقى كۇشەيتۇ، اۋىل شارۋاش- لىعىنا تىيىمدىلىك جاساۋ، شارۋالاردى بايتۇ ساياساتتارىن نىشكەرلەي ۇكتەستۇ كەرەك. اۋىل - قىستاقنىڭ يدەيا - ۋەموال قۇرىلىسىن شىنايى كۇشەيتىپ، اۋىل - قىس- تاقنىڭ ەرەكشەلىكىنە ۇيلەستىن، شارۋا بۇ- قارا ۇناتانن ۋەنىمدى ادىستەردى قولدا- نىپ، سوتسياليستىك وزەكتى قۇن كوزقارا- سىنىڭ اۋىل - قىستاققا توعىشۇن ىلگەرلە- تىپ، شارۋا بۇقارالاردىڭ كوڭىل كۇيىن سەرىلتۇ كەرەك. فورماسى اۋان ۋتۇرلى بۇقارالىق مادەنيەت قىيىلدارىن تىغىلمىقتى ورسىتىتىپ، اۋىل - قىستاق ەلەۋمەتتىك ھا- دەنيەت قىزمەت وتەۋ جۇبەسىن ورناتىپ، مادەنيەتتى اۋىل - قىستاققا جەتكىزۇدى شى- كەرەلەي ىلگەرلەتىپ، بۇقارا قۇانا قاتىناسا- تن، قاتىناسۇنىقا قولايلى مادەنيەت، دەنە تارىبە قىيىلدارىن كەڭىنەن ورسىتىتىپ، اۋىل - قىستاقنىڭ قوعامدىق تاماشا ساتلىن جەتىلدىرۇ كەرەك. علميى بىلىمەدەردى كەڭىنەن جالپىلاستىرىپ، اۋىل - قىستاقتا-

عى ەسكى ادەت - غۇرىپتاردى وزگەر- تىپ، وركەنيەتتى قىستاق - قالاشىق پەن وركەنيەتتى وتباسى قۇرۇدى نىشكەرلە- تىپ، ۋتۇرلى ناشار سالت - سانا مەن ەسكى ادەت - غۇرىپتارعا تۇى يقىىن تۇردە قارسى تۇرىپ، بەلسەندىلىكپەن ەلعا باساتىن قوعامدىق سالت قالپىتاستىرۇعا جەتەكىشىلىك ەتىپ، جاڭا دەۋىردەگى جۇڭ- گوشا سوتسياليستىك اۋىل - قىستاق وركەن- دىەتىن كۇش سالا جەتىلدىرۇ كەرەك. جاڭا باعدايدا اۋىل - قىستاقىغا جاستار مەن ورنەندەردى تارىبەلەۋ ھاسەلەسىنە جانە رۇحاني مادەنيەت تۇرمىسىنا ۋەمان بەرىپ، اۋىل - قىستاقىغا ۇيدە قالغان بالالارعا ەرەكشە كوڭىل ۇبولپ، قامقورلىق جاساپ، قىزمەت شارالارىن كەمەلدەندىد- رىپ، بايلىق ۇسىنىلىمىن ارتتىرىپ، ولاردىڭ اقاۋسىز، كوڭىلدى ۇوسىپ - جە- تىلۇىن جەبەۋ كەرەك.

جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۈلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇدا زاتتىق بايلىق ەرەسەن ھول بولۇ كەرەك، رۇحاني بايلىق تا ەرەسەن ھول بولۇ ەكەرەك. ەكى جاعىن يگەرۇ، ەكى جاعىن دا قاتاك يگەرۇگە” تاباندى بولپ، دىيا- لەكتىكالىق، جالپى بەتىنك، تەبىە - تەڭ كوزقاراس ارقىلى زاتتىق وركەنيەت پەن رۇحاني وركەنيەتتىڭ بايلانىسىن دۇرسى شەشىپ، رۇحاني وركەنيەت قۇرىلىسىن رەفورما جاساپ، ەسك اشۇ مەن وسىزا- مانداندىرۇدىڭ جالپى بارىسىنا ساباقتاست- رىپ، قوعامدىق ۋەسىردىڭ ۋر جاعىنا ۋسىڭرىپ، جۇڭگو رۇخىن، جۇڭگو قۇنىن، جۇڭگو كۇشىن اناعۇرلىم جاقسى سومداغاند- دا، ۇىز، ۋەسوز جوق، جايپاي سوتسياليس- تىك وسىزاماندانغان ەمەلەكتەت قۇرۇعا، جۇڭخۇا ۇلتىنىڭ ۇلى گۈلدەنۇى سىندى جۇڭگو ارمانىن جۇزەگە اسىرۇعا قۇاتتى رۇحاني قوزغاشۇ كۇش ازىرلەي الامىز.

(شىنخۇا اگەنتىسىنىڭ 1 - ايدىنك 3 -

كۇنى بەيجىڭنەن بەرگەن ھابارى)

قىستاق قاعيداسى مەن تۇرعىندار شارتى قىستاققا جاڭا بەت - بەينە اگەلدى

جاستار اگە - شەشەلەرىن ايالاتىن، قارد- تاردى قۇرھەتتەيتىن بولدى، مۇنداي قارتتىق تۇرمىس شىنمەن باقتى!“.
قىستاق قاعيداسى، تۇرعىندار شارتى جىل سوڭىندا بەستە جاقسى وتباسى، وپا- لى كەلىن، جاقسى ەنە، قايرىمىدى جۇباي جانە وركەنيەتتى وتباسى سىياقتىلاردى باعا- لاۋدى بەلگىلەپ، ھەحانيزم ارقىلى تاماشا وتباسى ساتلىن داريپتەۋگە شايىتتاندىردى. قىستاق تۇرعىنى فىڭ شىنجۇي وپالى كە- لسىندەردىڭ ۋەسىرى، باس قۇرارمان 30 جىلدان بەرى ول قاينىن اباسىن قۇرھەت- تەپ، سىياپ كەلدى، جۇبايمەن ۋوزارا سىياسىپ قىستاق تۇرعىندارىنىڭ ماقتاۋىنا يە بولدى. ”بۇرىن اۋىل - قىستاققا ەركەكتى زور ساناۋ‘ ساتلى بار بولاتىن، كۇيەۋى قولىن ارتىنا قايرىا ۇستاپ الدا جۇرسە، ايەلى بالاسىن كوتەرىپ ارتتا جۇ- رەتىن. قازىر مۇنداي جايت جوقتىڭ قاسى، سىياپ - كۈنەتىن ايەلى، ۋي جۇ- مىسىن ارقالايىتىن وتاعاسى بارعان سايىن كوبەيدى“. - دەدى فىڭ شىنجۇي.

كەڭەس سۇراپ، داۋ - دامايدى رىقىتلىق-

پەن زاڭ بويىنشا شەشۇدى تالاپ ەتەدى.

داي رۇڭمەيدىڭ قاراۋىنشا، ەڭ ۇلكەن وزگەرسە ەسكى ادەت - غۇرىپتار- دى وزگەرتۇ ەكەن. باس قۇراۋ جونىىنەن ايتقاندا، بۇرىن باس قۇراۋ تويىن جاساۋ ۋشىن بىرنەشە كۇن ۋاقت سارىپ بولاتىن، ۇي تىگىپ، بىرنەشە قازان اسۇعا، اراق - شاراپ ۋشىپ دۇماندانۇعا تۇرا كەلەتىن، كەيدە ارتىق دىر - دۇدان شۇ - شۇرقان دا شىعىپ جاتۇشى ەدى. ”قازىر قۇانىشتاردى جاڭا سالتپەن وتكىزەتىن بولدىق، كوپش- لىك اسىپ - تاسىپ وتكىزبەي - اق، جاس- تاردىڭ كوڭىلىىنەن شىعاتىن تاسىلدەر ار- قىلى باس قۇراۋ سىتەرى بىتەتىن بولدى“، - دەدى داي رۇڭمەي.

ياڭ ھايگاڭ تىلىشىگە مىنانى ايتتى: بۇرىنغى قىستاق قاعيداسى، تۇرعىندار شارتى ولەڭ - جىر فورماسىندا بولاتىن، ەستە ساقتاۋعا وڭاي بولغانمەن، ۋىىراق قىستاق تۇرعىندارى تۇسىنە ھايتىتىن ەدى. 2016 - جىلى كەزەك ۋستىرىلغاننان

توختىنىياز سايىم:

شىرعاناق ورمانىندا «بايۇ ۇيرەگىن» ۇسىردى

□ گازەتىمىزدىك جالپىلىق اقپارات قۇرالدارى ۋتىلىشى لى لىن، ەرىكتى ۋتىلىشى جاڭ خى

”جۇڭ شۇجي، بيبىل شىبار ۇيرەكتەن جاقسى كىرىس تاپتىم، كەلەر جىلى كو- لەمىن كەڭەيتىپ، 5000 شىبار ۇيرەك باقسام، 100 نەشە مىڭ يۇان كىرىس كىرگە- زەدى ەكەنىمىن، الداعى جەردە ۇيرەك بالاپانىن ساتۇششارمەن الدىن الا بايلانس جاساپ بەرسىز عوي ۋ، ۋزەرلەيتىن بولدىم“.
”ماسەلە جوق، مۇنى ماعان تاپسىرساڭ بولدى“.

12 - ايدىنك 24 - كۇنى ۇشۇتۇرپان اۋدانى جامانسۇ قىرعىز اۋىلى جوعارغى جامانسۇ قىستاعى قىستاق كومىتەتىنىڭ كەڭسەسىندە 30 جاستاعى قىستاق تۇرعىنى توختىنىياز سايىم قىستاق پارتىيا ياجەيكاسىنىڭ شۇجىي جۇڭ ھايجۇنگە يىلغى باغم- شىلىقتان تاپقان كىرىسىن جانە كەلەر جىلغى جوسپارىن قۇانا ايتىپ جاتتى.

توختىنىياز بۇرىن اقشۇ قالاسىندا جۇمىس ىستەگەن، جاسى جەتپىستەن اسقان اگە - شەشەسىنە قارايلاسۇ ۋشىن، قايتادان قىستاققا قايتىپ كەلىپ جۇمىس سىتە- گەن بولاتىن. توختىنىياز وتباسىندا جۇگەرى ەگەتنىن 20 نەشە مۇ جەر بار، جىلىنا 20 نەشە مىڭ يۇان كىرىس تابادى. بيبىل 4 - ايدىڭ ورتا شەنىندە جۇڭ ھايجۇن كوپ جاقىتى تەكسەرۇ جۇرگىزۇ ارقىلى جوعارغى جامانسۇ قىستاعىنىڭ توشقان وزەنىىنە تاياۋ ورنالاسقاننى، قاراستى اۋماقتا زور ھولشەردە جابايى شىرعاناق وسكەن ئايغىي باسىمدىغىن ەسكەرە وتىرىپ، قىستاق تۇرعىندارىن ەرەكشەلىك- كە يە شىبار ۇيرەك باغمىشىلىغىن دامىتۇعا جۇمىلدىردى. شىبار ۇيرەكتەر شىرعا- ناق ورمانىىندا جايىلىپ، جەرگە تۇسكەن شىرعاناق جەمىسى مەن قۇرت - قۇم- رىسقانى جەپ ەتەبەدى، ساڭمىرىغى شىرعاناق ورمانى تويىراغىنىڭ قۇنارلىغىن ارتتىرىپ، سازدىقتىڭ ەكولوگىيالىق جۇبەسىنىڭ تەبىە - تەڭدىگىن قورغاۋ رولىن اتقارادى. توختىنىياز كىرىستى ارتتىرۇدىڭ ورايى كەلگەنىن سەزىپ، تىزبەدەلەدى.

”مۇيدىنك ىرگەسىندە جۇمىستاناسىڭ، ەگىس جۇمىسى دا اقسامايدى، جاسى ەگدەلەگەن اگە - شەشەشمە دە قارايلاسا الامىن، قىستاق كادىرلارى بىزگە وتە جاقسى وراي جاراتىپ بەردى“، - دەدى توختىنىياز كامىل سەنمىمەن.

شبار ۇيرەك باغمىشىلىغىنا اۋىلداستار ونىشا سەنىم ارتا قويمادى، بۇكىل قىس- تاققتا نەك توختىنىياز ۋىىر ادام عانا تىزبەدەلدى. ”شىبار ۇيرەك باعىپ كورگەمىن جوق، قالايى باغامىن؟ ۋتىمى قانداي؟ زىيان تارتىپ قالسام قايتەمىن؟ ەلعاشىندا تامامەنمان اس وتپەي، ۇيىقم قاشتى، جۇڭ شۇجىدى قايتا - قايتا نىزدەپ باردىم“، -

دەدى توختىنىياز. ”قىستاققا تاياۋ جەردە توشقان وزەنى بار، جاراتىلىستىق شارى - جاعدايى تاماشا، ورايدان قاپى قالما“، - دەگەن جۇڭ ھايجۇنىنىڭ ۋسوزى توختىن- دىازدى ۋايىمىنان ارىلتىپ، سەنىمىن كۇشەيتتى، جۇڭ ھايجۇن ەكەۋى ۇيرەك بالاپا- نىن ساتىپ لۇ ۋشىن جان - جاقپەن بايلانىس جاساۋ قامىنا كىرىستى.

كوپ جاققان سۇراستىرۇ ارقىلى 6 - ايدا توختىنىياز چىڭدۇدان جۇمىرتقادان

شىققانى ەندى عانا 5 كۇن بولغان 2000 بالاپاندى ۇشاقپەن الدىردى.
”شبار ۇيرەك بالاپاندارى كىشكەنە، سۇعا تۇسە ھايايدى، سوندىقتان جىلى قورادا تۇپ - تۇرا ۋىىر اي باقتىم“. توختىنىيازدىڭ ايتۇنىنشا، كۇندىز ول بالاپاند- دارعا قۇات تالقانىن بەرىپ، 20 ناۋاعا سۇ تولتىرىپ قويادى ەكەن، كۇندىز بىەن ۋتۇننىڭ اۋا تەمپەراتۇرا پارقى زور بولغاندىقتان، ول كەشتە پەش جاعىپ قورانى جىلتىپتى، اراسىندا بالاپاندارعا 2 رەت ۋاكسىنا ەگپتى. ونىڭ دەن قويا قاراۋىنىڭ ناتيجەسىندە ۋىىر ايدان كەيىن شىبار ۇيرەك بالاپاندارىنىڭ بارلىغى سۇدا جۇزە- تىن بولغان.

كۇندىز توختىنىياز شىبار ۇيرەكتەردى قىستاقنىڭ سىرتىنداعى توشقان وزەنى سازدەىنعا ايداپ اپارادى، شىبار ۇيرەكتەر سۇدا ۋجۇزىپ، جەرگە تۇسكەن شىرعا- ناق جەمىسىن جانە قۇرت - قۇمىرسقانى جەيدى. ال، ۋوزى اتىزدا ەگىس جۇم- سىمەن اينالىسىپ، ەكى شارۋانى بىردەي اقسايتايدى.

شىبار ۇيرەك باغۇ لىغى دا ۋساتتى بولا بەرمەدى. ”ۋىىر كۇنى ەگىس جۇمە- سىنان قايتىپ سازدىققا شىبار ۇيرەكتەردى كورگەلى بارسام، ۋىىر تۇلكى ۇيرەك- تەردى اۋزىنا تىستەپ الا قاشقان ەكەن، قۇپى جەتە ھالدىم“، - دەيدى توختىنىياز.

ول كەشتە ۇينە قايتىپ ساناعانىدا 60 نەشە شىبار ۇيرەك جوق بولپ شىعادى. سودان باستاپ توختىنىياز بارنىشا ابايالادى. اتىزداعى جۇمىسىن بىتىرە سالسىد- مەن سازعا بارىپ شىبار ۇيرەكتەردى بايقاستادى، كەشتە ۋىىر - بىردەن سانادى. 4 اي علمي جولىمەن باغۇ ارقىلى قالغان 1600 شىبار ۇيرەك شىمىرلانىپ ۋوسىپ، ەڭ اۋىرىنىڭ سالھامى 3 كىلوگرامعا جەتتى. جان - جاقپەن بايلانىس جاساپ ساتۇ ارقىلى توختىنىياز شىبار ۇيرەكتەن 48 مىڭ يۇان تازا كىرىس تابادى.

توختىنىيازدىڭ ھول كىرىس تاپقانى تۇرالى ھابار قىستاقتا تارالىپ، اۋىلداستا- رى ونى بايۇ شەبەرى دەپ القادى.

جۇڭ ھايجۇن تىلىشىگە: ”توختىنىياز كۇتىپ وتىرماي، يەك سۇبەمەي، باتىل- دىقپەن سىتەشۇ، باتىلدىقپەن جول اشۇ رۇخى ارقىلى قىستاققا ۇلگىلىك، جەتەكىشىلك رول اتقاردى“، - دەدى.

”پارتىيانىڭ ساياساتى جاقسى، كەلگەن كادىرلار ۋبىزدى بايۇعا باستادى، ۋىىز ۋوزىمىز دە قۇلىشنا كۇرەس جۇرگىزۇمىز كەرەك“. توختىنىياز قۇانىشتى بەينەدە بىلاي دەدى: كەلەر جىلى باغمىشىلىق كۈلەمىن كەڭەيتىپ، ۋتىبتى كوپ اقشا تابا- مىن. بۇدان سىرت، اۋىلداستاردى بىرىلكتە ەرەكشە باغمىشىلىقپەن شۇغىلدانىپ، كوپىشىلكنى بايۇعا اتتانىسقا كەلتىرەمىن.